

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра аудиту, обліку та оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Економічний аналіз за видами економічної діяльності
Викладач 	Алла ЛИСЕНКО, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування
Контактний тел.	+38(066) 191-62-79
Е-mail:	Lysenkoalla2010@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т.ч. лекції – 28 годин, практичні заняття – 14 годин, самостійна робота – 78 годин. Формат: очний (offline / facetoface) / дистанційний (online). Мова викладання: українська / англійська. Рік викладання – 2022.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Економічний аналіз за видами економічної діяльності» значно підвищиться, якщо здобувач попередньо опанував матеріал таких дисциплін, як: основи економічної теорії, макроекономіка, мікроекономіка, регіональна економіка, економіка підприємства та соціально-трудові відносини, бухгалтерський облік, основи оподаткування, статистика, теорія економічного аналізу, аналіз господарської діяльності, менеджмент.

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Економічний аналіз за видами

економічної діяльності» є формування у здобувачів вищої освіти системи знань, необхідних для розуміння особливостей функціонування підприємств різних галузей національної економіки, зокрема, сільського господарства, торгівлі, будівництва, а також основ проведення аналізу результатів фінансово-господарської діяльності таких суб'єктів господарювання.

Завдання вивчення дисципліни:

- формування компетентностей, важливих для особистісного розвитку майбутніх фахівців та забезпечення їхньої конкурентоспроможності на сучасному ринку праці;

- теоретична підготовка здобувачів з питань еволюції знань, змісту та ролі економічної науки у вирішенні суспільних завдань, засвоєння ними теоретико-методологічних основ економічного аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств базових галузей національної економіки;

- надання здобувачам теоретичних знань у процесі вивчення ними методик проведення аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств галузей сільського господарства, торгівлі, будівництва, огляду сфери їх практичного використання.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- особливості проведення аналізу на підприємствах важливих галузей національної економіки;

- методика здійснення розрахунку базових економічних показників, які характеризують роботу сільськогосподарських підприємств, а також суб'єктів господарювання у сфері торгівлі та будівництва;

- методики проведення економічного аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств базових галузей національної економіки.

вміти:

- організувати проведення економічного аналізу, правильно формулювати зміст, предмет та об'єкт дослідження, обґрунтовано обирати методичні прийоми (способи) для проведення аналізу;

- виконувати економічні розрахунки в ході проведення аналізу використання ресурсного потенціалу, формування й динаміки результатів діяльності, оцінки фінансового стану підприємств торгівлі, сільського господарства та будівництва, проводити аналітичну оцінку отриманих результатів дослідження;

- обґрунтовано обирати прийоми та способи для проведення економічного аналізу діяльності окремих суб'єктів господарювання;

- узагальнювати результати аналізу та розробляти на основі цього виважені управлінські рішення, розраховувати внутрішні та зовнішні резерви підвищення ефективності господарювання на рівні підприємств та галузей національної

економіки.

набути соціальних навичок(soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал;
- взаємодіяти в економічному середовищі.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Аналіз діяльності сільськогосподарських підприємств

Тема 1. Аналіз умов господарювання та рівня економічного розвитку сільськогосподарських підприємств.

Тема 2. Аналіз стану та використання земельних ресурсів підприємства.

Тема 3. Аналіз забезпеченості сільськогосподарського підприємства основними і оборотними засобами та оцінка ефективності їх використання.

Тема 4. Аналіз оплати праці та використання трудових ресурсів на сільськогосподарському підприємстві.

Тема 5. Аналіз виробництва сільськогосподарської продукції.

Тема 6. Аналіз собівартості сільськогосподарської продукції.

Тема 7. Аналіз розподілу і реалізації сільськогосподарської продукції, фінансових результатів та фінансового стану сільськогосподарського підприємства.

Змістовий модуль 2. Аналіз господарської діяльності забудовника, підрядної будівельно-монтажної організації та торговельного підприємства

Тема 8. Загальногалузеві особливості будівництва та оцінка введення в дію виробничих потужностей і основних засобів.

Тема 9. Аналіз ефективності інвестиційних вкладень та оцінка стану незавершеного будівництва.

Тема 10. Особливості аналізу господарської діяльності підрядної будівельно-монтажної організації.

Тема 11. Аналіз ефективності використання будівельною організацією матеріально-технічних та трудових ресурсів.

Тема 12. Аналіз собівартості будівельно-монтажних робіт, фінансових результатів та фінансового стану підрядної організації.

Тема 13. Аналіз товарообігу торговельної організації.

Тема 14. Аналіз витрат обігу. Особливості аналізу ресурсного потенціалу, фінансових результатів, фінансового стану та оперативний аналіз основних показників діяльності торговельного підприємства.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

1. Законодавство (Сайт Верховної Ради України). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Долинський В.П. Аналіз господарської діяльності сільськогосподарських підприємств. - К.: Вища школа. 2017. 164 с.
3. Економіка будівельного підприємства : підручник / авт. кол.: Т.О. Окландер, І.А. Педько, О.Л. Камбур та ін. – К. : Центр учбової літератури, 2018. 363 с.
4. Економіка торгівлі : навч. посіб. / Н.О. Власова, В.А. Гросул, О.А. Круглова, М.В. Чорна та ін.; за ред. Н.О. Власової. – Х. : Світ Книг, 2014. 473 с.
5. Лисенко А.М. Аналітична оцінка ресурсно-виробничого складника економічного потенціалу сільськогосподарських підприємств. *Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво*, 2022. № 1(124). С. 134-144. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12069> ; http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2022/1_2022/25.pdf
6. Лисенко А.М. Бізнес-аналіз в контексті управління сталим розвитком підприємства. Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасна парадигма в умовах сталого розвитку : зб. Матеріалів VI Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 20-й річниці створення кафедри аудиту; 10 грудня 2020 р. Київ, КНЕУ, 2020. С. 555 - 557. 587 с. ISBN 978-966-926-353-7. URL: https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/35179/Oaao_20_12_309.pdf?sequen

se=1.

7. Лисенко А.М. Використання сільськогосподарських угідь в контексті реформування земельних відносин в Україні. Теоретичні, методичні та практичні аспекти сталого розвитку економіки України / Під ред. д.е.н., проф. О.О. Непочатенко. Умань : Видавець «Сочінський М.М.», 2020. 224 с. С.43-50. ISBN 978-966-2643-22-0.
8. Лисенко А. Генезис нормативно-правового регулювання процесу комплексного аналітичного оцінювання результатів соціально-економічного розвитку регіонів України. Розвиток обліку, аудиту та оподаткування в умовах інноваційної трансформації соціально-економічних систем : матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції, 25 листопада 2020 р., ЦНТУ. Кропивницький: Ексклюзив-систем, 2020. С. 197-200. 404 с. ISBN 978-617-7942-03-9. URL: <http://kntu.kr.ua/doc/zbirnyki/teachers/2020/11.pdf> .
9. Лисенко А.М. Детермінований факторний аналіз у дослідженні фінансово-господарської діяльності малого підприємства: методичний аспект. *Держава та регіони. Науково-виробничий журнал. Серія: Економіка та підприємництво*, 2020, №3 (114), Ч. 2, с. 116-122. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12070> ; http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2020/3_2020/3_2_2020/21.pdf.
10. Лисенко А.М. Застосування інноваційних технологій навчання у процесі викладання економічного аналізу. // Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку. Матеріали XVIII-ої Міжнародної науково-практичної конференції (07 лютого 2022 р., м. Тарту (Естонія)). С. 90-94. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12062> ; <http://perspectives.pp.ua/public/site/conferency/conf-18.pdf>.
11. Лисенко А.М., Коряк А.С. Поняття економічного потенціалу та концептуалізація підходів до його трактування. *Центральноукраїнський науковий вісник : Економічні науки*. 2020. вип. 5(38). С. 221-227. URL: <http://economics.kntu.kr.ua/archive/38.html>.
12. Лисенко А.М. Основні тенденції розвитку аграрного підприємництва в Україні. Соціально-економічні засади формування економічної системи України : колект. моногр. / За ред. д.е.н., проф. О.О. Непочатенко. Умань: Видавець «Сочінський М.М.». 2019 р. 276 с. С. 144-151. ISBN 978-966-304-287-9.
13. Лисенко А.М. Особливості організації економічного аналізу у фермерському господарстві. Глобальні принципи фінансового, облікового та аналітичного забезпечення аграрного сектора економіки: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 8- 9 листопада 2018 р. Вип. 1. Харк. нац. аграр. ун-т. – Харків: ХНАУ, 2018. 458 с. С. 284-287.
14. Лисенко А.М. Розвиток базових галузей економіки України в умовах пандемії : стан, тенденції, перспективи / Підходи до вирішення проблем фінансування, безпеки, економічного та інформаційного розвитку суб'єктів господарювання в умовах пандемії : монографія / за ред. Л.М. Савчук, Л.М. Бандоріної. - Дніпро : Пороги, 2021. 376 с., с. 4-51. URL:

- <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12065>.
15. Лисенко А.М. Структурні елементи методики аналізу фінансової звітності малого підприємства. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. Видавничий дім «Гельветика», Т. 31(70), №4, 2020, ч. 2, с. 119-125. URL: http://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/31_70_4/31_70_4_2/21.pdf.
 16. Лисенко А.М. Соціальна характеристика як важливий індикатор сталого розвитку територіальної громади. // Розвиток обліку, аудиту та оподаткування в умовах інноваційної трансформації соціально-економічних систем : Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції, 17 грудня 2021 р. - Кропивницький: ЦНТУ. С. 166-168. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12068>.
 17. Лисенко А.М. Фінансова звітність як джерело інформації для аналізу фінансового стану мікропідприємства та малого підприємства. // Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасна парадигма в умовах інформаційного суспільства : збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 115-річчю Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана; 09-10 грудня 2021 року. - Київ: КНЕУ, 2021. С. 297-299. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12063>.
 18. Методичні вказівки щодо здійснення оцінки фінансового стану підприємства : при викон. сам. роб. з дисц. «Теорія економічного аналізу», «Аналіз господарської діяльності», «Економічний аналіз за видами економічної діяльності» : для студ. ОС «Бакалавр» зі спец. 071 «Облік і оподаткування» / [уклад. А. М. Лисенко] ; М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т, каф. аудиту та оподаткування. - Кропивницький : ЦНТУ, 2017. 19 с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/8007>
 19. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: Підручник. 3-тє вид., перероб. і доп. - К.:Знання, 2018. 630 с.
 20. Прокопенко І.Ф. Методика і методологія економічного аналізу: навч. посібник / І.Ф. Прокопенко, В.І. Ганін. – К.: Центр учбової літератури, 2018. 430 с. 10.
 21. Alihodžić, A, Muratović-Dedić, A. (2020). The Determinants of Capital Structure and Optimization: Evidence from the Power Sector. *Economic Analysis*, Vol. 53, No. 1, 84-93.
<https://www.library.ien.bg.ac.rs/index.php/ea/article/view/1141/1075>.
 22. Bezverkhiy, K. (2019). Critical analysis of the weaknesses of the integrated reporting enterprise. *Herald of Economics*, 0(3(93)), 126-139. doi:<https://doi.org/10.35774/visnyk2019.03.126>.
 23. Gumenna-Derii, M., Shara, Y., & Sliesar, T. (2022). Accounting, control and analysis of costs and provision of material and technical resources of enterprises in future periods. *Herald of Economics*, 0(1), 110-129. doi:

<https://doi.org/10.35774/visnyk2022.01.110>.

24. Legenчу, S., Vyhivska, I., Hrytsak, O., & Khomenko, H. (2021). Problems of the development of corporate reporting in the transition period: the vision of professional organizations. *Herald of Economics*, 0(1(99)), 66-82. doi: <https://doi.org/10.35774/visnyk2021.01.066>.
25. Lysenko, A. (2021). Management of economic potential of agribusiness entities // Modern management: theories, concepts, implementation. Monograph. Editors: Marian Duczmal, Tetyana Nestorenko, Opole : The Academy of Management and Administration in Opole, pp. 394, p. 93-104. <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12064>.
26. Preston, R., Lewis, T., Dale, D. Introduction to Economic Analysis. Version 2.1. 341 p. <https://www.kellogg.northwestern.edu/faculty/dale/ieav21.pdf>.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри аудиту, обліку та оподаткування, Протокол № 1 від «17» серпня 2022 р.